

Kommunledningsförvaltningen
Katarina Lagerqvist, 0550-88020
katarina.lagerqvist@kristinehamn.se

Remissvar AI-kommissionens Färdplan för Sverige (SOU 2025:12)

Kristinehamns kommun tackar för förtroendet att få svara på remissen
AI-kommissionens Färdplan för Sverige

Kristinehamns kommun ställer sig överlag positiv till ambitionerna och förslagen till
åtgärder i betänkandet. I synnerhet;

- Huvudregeln att det inte råder sekretess till skydd för enskilda mellan myndigheter och mellan självständiga verksamhetsgrenar inom en myndighet. Regeringen bör också klargöra vilken slags sekretess till skydd för enskilda som kvarstår (s. 40).
- Arbetet med att modernisera befintliga registerförfattningar ska fortsätta. Samtidigt anser kommissionen att regeringen bör utreda hur en ramlag för personuppgiftsbehandling skulle kunna utformas i syfte att ersätta de separata registerförfattningarna. (s.41).
- Tillämpningen av bestämmelsen i kap.10 2 a § OSL bör breddas samt förtydligas vilka omständigheter offentliga aktörer kan och bör använda sig av molntjänster i sin verksamhet (s.44)

Under avsnittet ”Data som en förutsättning för AI-utvecklingen” på sidan 42 förklaras att *”data ska vara strukturerad på ett sätt som gör det möjligt att behandla oberoende av den tekniska infrastrukturen och att dela dem på ett säkert, tillitsbaserat och interoperabelt sätt i enlighet med tillämpliga standarder och normer”*. Det i sig anser vi också vara mycket bra och en viktig förutsättning för kvalitativa AI-tjänster bland annat. Vi ser med fördel att myndigheter med olika sektorsansvar ska ansvara för att ta fram standarder inom olika områden. Att sedan för kommunerna rätta sin data efter det kommer att vara en mycket grannliga uppgift, då kommunerna sitter på mängder av data som sannolikt behöver bearbetas och systemleverantörerna kommer att få anpassa sina system, något de sannolikt kommer att vilja ha betalt för. För att detta ska bli gjort skulle någon form av riktade bidrag underlätta. Därför anser vi att inte enbart en Data Steward ska finansieras utan också att kommunerna ges möjlighet till ekonomiskt stöd för att höja kvaliteten och enhetliggöra sin data utifrån de standarder och normer som sätts.

Under avsnittet ”AI och samhällets säkerhet” är ett förslag ”*AI-kommissionen anser att den som ansvarar för en samhällsviktig verksamhet måste ta hänsyn till påverkan på Sveriges digitala suveränitet när beslut fattas om AI-användning i verksamheten*”. Kommunerna bedriver samhällsviktig verksamhet men att kunna göra bedömningen om AI-användningen skulle kunna påverka Sveriges digitala suveränitet krävs ett tydligt stöd och vi anser att det föreslagna institutet för AI-säkerhet lämpligen skulle ha i uppdrag att stödja i dessa bedömningar.

I avsnittet ”AI före en offentlig sektor i framkant” s.92ff ges ett förslag på inrättande av en gemensam AI-verkstad ledd av Skatteverket och Försäkringskassan i uppdrag att bygga upp en nationell IT-och AI-infrastruktur och ta fram en struktur för styrning av arbetet med att utveckla och förvalta AI-verkstaden. Kristinehamns kommun ställer sig frågan kring lämpligheten i att det är två myndigheter med egna specifika intressen som är bäst lämpade att driva AI-verkstaden. Även om det tveklöst finns god erfarenhet och kompetens inom dessa myndigheter kommer frågan om egenintresset alltid att finnas, till skillnad från exempelvis aktörer som Digg (myndigheten för digital förvaltning) eller AI Sweden. Vi har också frågor kring hur denna AI-verkstad i sig ska styras och hur arbetet inom verkstaden och dess AI-insatsstyrka prioriteras. Rimligtvis kommer det att finnas mängder med önskemål och olika behov från offentlig sektor. Lösningarna som tas fram kommer i sig att påverka organisationernas IT-miljöer och dess ekosystem på olika sätt och vara avgörande för hur den verksamhet som bedrivs i kommuner och offentliga myndigheter de facto kommer att kunna gå till. Det påverkar därmed också styrningen av kommunerna. Hur styrningen av AI-verkstaden är tänkt att fungera blir därför viktigt att förtydliga och säkerställa att kommunerna har möjlighet att påverka själva såväl styrningen och prioriteringarna som kommer att behöva göras. Här är det viktigt att både stora, små och medelstora kommuner har möjlighet att påverka då förutsättningarna ser väldigt olika ut. Kanske kan Danmarks styrning av Kombit vara en referens.

Kostnaderna för AI-verkstaden föreslås anslagsfinansieras för etableringskostnaden och därefter avgiftsfinansieras. Kristinehamns kommun vill understryka vikten av att etableringskostnaden verkligen anslagsfinansieras för att möjliggöra för så många som möjligt att ansluta sig. Risker finns annars för de kommuner (främst mindre) som inte har pengar avsatta i budget att de inte har möjlighet att ansluta sig och därmed hamnar på efterkälken.

Slutligen vill vi också påpeka vikten av en tydlig vision från regeringen – en nationell AI-strategi - för att tydligt peka ut riktningen för det arbete som behöver bedrivs och prioriteras i alla offentliga förvaltningar (i enlighet med förslag på sidan 117).